

Storums kommun

Trafikförsörjningsplan 2024-2027

Fastställt av Kommunstyrelsen 2024-04-09 § 59

**Storumans
kommun**

1. INLEDNING.....	3
1.1 De olika aktörernas ansvar: Storumans kommun och Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM)	3
1.2 Ekonomi och verksamhetsstyrning	3
2. NULÄGE	4
2.1 Allmänt	4
2.2 Vägnät, järnväg och flyg	4
2.3 Samordning med övrig samhällsplanering och andra aktörer	4
2.4 Översiktsplan, Nationell transportplan och Länstransportplan.....	5
2.5 Storumans kommuns befintliga trafik	5
2.5.1 Regional trafik.....	5
2.5.2 Linjetrafik inom kommunen	5
2.5.3 Ringbil	6
2.5.4 Särskild skolskjuts	6
2.5.5 Gods i linjetrafik och skolskjuts	6
2.5.6 Färdtjänst/Riksfärdtjänst	6
2.5.7 Övrig trafik och infrastruktur	6
3. MÅL	7
3.1 Storumans kommuns vision och strategi	7
3.2 Tillgänglighet till servicepunkter och sociala mötesplatser	7
3.3 Arbets- och elevpendling mellan kommuner	7
3.4 Strategi för laddinfrastruktur i Storumans kommun – 2030.....	7
4. ÅTGÄRDER:	8
4.1 Åtgärder trafikutbud	8
4.2 Åtgärder infrastruktur	8
4.3 Åtgärder samordning med övrig samhällsplanering och andra aktörer	8
4.4 Önskemål om åtgärder rörande stomlinjenätet.....	9
5. REFERENSER	10

1. Inledning

1.1 De olika aktörernas ansvar: Storumans kommun och Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM)

Kommunerna och landstinget tar årligen fram en trafikplan och lämnar in den till kollektivtrafikmyndigheten. Regionala kollektivtrafikmyndigheten har ansvar för att upprätta ett regionalt trafikförsörjningsprogram som ska vara strategiskt och långsiktigt till sin karaktär. Det ska vara transportslagsövergripande och utgå från ett resenärsperspektiv. Det ska omfatta all kollektivtrafik som berör det egna länet och som benämns regional kollektivtrafik enligt lagstiftningen.

Programmet ska ta sin utgångspunkt i de transportpolitiska målen och ta hänsyn till nationella, regionala och lokala mål samt planer och program av betydelse för en hållbar utveckling. Det ska vara samordnat med regional utvecklingsplanering, stadsplanering, annan samhällsplanering och planering av infrastruktur på lokal, regional och nationell nivå.

1.2 Ekonomi och verksamhetsstyrning

Storumans kommun svarar för alla kostnader för den inomkommunala trafiken som man själv beställer och anser nödvändig medan Region Västerbotten har motsvarande ansvar för den genomgående trafiken mellan kommuner och kommuncentra.

Kostnaden för skolkort som används i kollektivtrafik inom kommunen går tillbaka till kommunen, kostnaden för skolkort som används i regiontrafiken går till Region Västerbotten.

2. Nuläge

2.1 Allmänt

Storumans kommun är stor till ytan, 8 234 km², och ligger strategiskt placerad mitt i navet mellan två Europavägar och två järnvägar. Inlandsbanan och Tvärbanan ger kommunen tillgång till järnvägskapacitet i tre väderstreck. Samordning saknas sommartid mellan turisttrafiken på Inlandsbanan och ordinarie kollektivtrafik med buss vid Storumans resecentrum.

Inom tätorter finns potential att öka marknadsandelen för gång- och cykeltrafik, då avstånden är korta. Infrastrukturen i kommunen är förhållandevis väl utbyggd. Boendestrukturen är gles med stora avstånd mellan tätorter, byar och målpunkter. I fråga om långväga persontransporter anser kommunen att flyget är viktigt och att det är det tidsmässigt mest effektiva transportslaget för att få tillgänglighet nationellt och internationellt.

2.2 Vägnät, järnväg och flyg

Genom hela Storumans kommun sträcker sig E12 i öst-västlig riktning, från Finland till Norges kust. Genom kommunen passerar väg E45 i nord-sydlig riktning. Två gränsövergångar finns till Norge (E12 och väg 1116). Övriga vägar som har betydelse för gods och persontransporter i kommunen är väg 1132 (Jiltjaurvägen) och väg 967 (Pauträskvägen). Närmaste tågförbindelse för persontrafik efter tvärbanan finns i Lycksele, men från och med den 10 december 2022 finns inte någon persontågstrafik från Lycksele. Sommartid finns persontrafik efter Inlandsbanan.

Inlandsbanan och Tvärbanan har förbindelsepunkt i Storumans, vilket gör NLC Storumanterminalen till en nod för långväga godstransporter. Terminalen ger möjlighet till omlastning av gods från väg till järnväg och omvänt.

Hemavan Tärnaby Airport har regelbundna avgångar till/från Stockholm, Arlanda. I grannkommunerna Vilhelmina och Lycksele kommun finns också flygplatser. Kommunen har gjort långsiktiga satsningar på Hemavan Tärnaby Airport då dessa anses viktiga för kommunens fortsatta utveckling. I Mo i Rana planeras för en storflygplats med 2200 m lång bana intill E12 i riktning mot Hemavan, Hauan. Storumans kommun förväntar sig att flygplatsen kan komma att bidra till ökning av turister i kommunens västra delar, därigenom kommer det finnas ett behov av pendlingsmöjligheter mellan Norge och Sverige.

2.3 Samordning med övrig samhällsplanering och andra aktörer

Kommunen har under många år arbetat strategiskt med frågor rörande trafik och infrastruktur samt regional utveckling med föreningen Blåvägen, MidtSkandia och Kvarkenrådet. Vi har även kommunövergripande samarbeten som till exempel R10.

I samband med E12 Transport Atlanticprojektet antogs det en trafikstrategi för hela E12-stråket från Mo i Rana i Norge till Helsingfors i Finland.

Tillsammans med regional kollektivtrafikmyndigheten (RKM), Länstrafiken och

Storumans kommun

verksamma entreprenörer i kommunen har Storumans kommun ett etablerat årligt samarbets- och dialogforum rörande persontrafiksfrågor.

2.4 Översiktsplan, Nationell transportplan och Länstransportplan

Storumans kommun har ett pågående arbete med framtagandet av en ny kommunövergripande översiktsplan. Inom ramen för denna översiktsplan kommer frågor om befintliga kommunikationer sättas i både en lokal och regional kontext. Ansatsen för översiktsplanen är att pendlingsmönster och befintliga kommunikationer ska ligga till grund för planeringsinriktningen. Nationella transportpolitiska mål och den trafikstrategi som tagits fram för E12-regionen (2018–2040) kommer vara ledande vad gäller vision och mål.

Storumans kommun jobbar aktivt med att uppdatera bristlistor tillsammans med Trafikverket varje år och kommun lyfter dessa brister vidare vid varje revidering av nationell transportplan samt länstransportplan.

2.5 Storumans kommuns befintliga trafik

2.5.1 Regional trafik

Den regionala trafik som passerar genom Storumans kommun är:

- Linje 31 (Umeå-Hemavan)
- Linje 45 (Östersund - Gällivare)
- Linje 37 (Sorsele-Storuman-Vilhelmina)

Linje 31 passerar alla grundskolor i kommunen och anpassningar har gjorts för att elever ska kunna åka till och från skolan med regional trafik. Störst resandeunderlag av grundskoleelever är på linje 31 tur 04, 19 och 23.

Linje 31 tur 06, 11, 12 och 15 används av grundskolorna för att ta sig till och från simundervisning, slöjd och hemkunskap i Storuman.

Linje 45 och linje 37 använder gymnasieelever i Sorsele, Vilhelmina och Storumans kommun för att ta sig till och från gymnasieskolor i Vilhelmina och Storuman.

2.5.2 Linjetrafik inom kommunen

Storumans kommun har linjetrafik i följande områden/stråk;

- Tärnaby-Laisholm-Hemavan-Umfors (linjenummer 320) Fr.o.m. hösten 2024 delas linje 320 i två linjer, linje 320 Vilasund-Tärnaby och linje 319, Rönäs - Laisholm – Tärnaby.
- Tärnaby-Boksjön (linjenummer 321)
- Linje 37 tur 10 (Storuman-Sorsele)

Storumans kommun

2.5.3 Ringbil

Ringbilen är en beställningsstyrd kompletteringstrafik, som finns i området Storuman-Stensele. Fr.o.m. 2024-02-01 är Ringbilen pausad tills vidare då Länstrafiken bytt system och de vet inte i dagsläget om det nya systemet stödjer det upplägg som varit för Ringbilen, att det går att beställa från specifika adresser. Detta är något som kommer utredas under 2024 och det återstår att se om Ringbilen går att behålla med samma/liknande förutsättningar eller om den måste avvecklas.

Vid behov av nödvändig serviceresor hänvisas boende i perifera områden till enskild ansökan hos Omsorgsförvaltningen.

2.5.4 Särskild skolskjuts

Kommunen har upphandlad särskild skolskjuts i områden där resandeunderlaget till störst del eller helt och hållet består av elever i grundskolan. I upphandling av skolskjutsar utgår kommunen från var eleverna är folkbokförda och med hänsyn till skollag (2010:900) 10 kap. 32§

2.5.5 Gods i linjetrafik och skolskjuts

Alla fordon ska i mån av plats ombesörja att mindre styckegods tas med i fordonen och man ska med fördel se på samordning med andra, ex post, mat och varor, för ett effektivt utnyttjande av resurser. Det finns ett särskilt avtal för reglering av gods i skolskjuts.

2.5.6 Färdtjänst/Riksfärdtjänst

Myndighetsutövning och budget för färdtjänst och riksfärdtjänst hanteras i kommunstyrelsen. Storumans kommun avropar sina färdtjänst- och riksfärdtjänstresor hos Serviceresor.

2.5.7 Övrig trafik och infrastruktur

Till övrig trafik räknas nödvändiga anslutningar till ordinarie linjetrafik, särskilda omsorgens resor, särskolans resor samt skolans kultur- och idrottsresor. Dessa resor beställs inom avropsavtalet eller upphandlas av ansvarig förvaltning.

3. Mål

3.1 Storumans kommuns vision och strategi

Enligt Storumans kommun strategiska plan 2024–2027 har Storumans kommuns en vision att vara: bäst på hållbar tillväxt i glesbygd.

En strategisk prioritering är att Storumans ska vara en transportnod för Sverige. Kommunen ska tillvarata och utveckla transportinfrastrukturen med två järnvägar och två europavägar samt kommunens omlastningscentral.

Vi ska även vara en självklar del i den gröna omställningen.

3.2 Tillgänglighet till servicepunkter och sociala mötesplatser

Storumans kommun strävar efter att erbjuda trafikförsörjning som främjar social hållbarhet ur ett ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Kommunen vill utforma alternativa planeringslösningar för kollektivtrafik utefter faktiska behov, geografi och demografi. De geografiska förutsättningarna i kommunen försvårar en heltäckande kollektivtrafikförsörjning och de flesta persontransporterna i kommunen sker med personbil. Kommunen ska verka för att finna alternativ för att medborgare, oberoende av bil, ska kunna nå servicepunkter samt sociala mötesplatser.

3.3 Arbets- och elevpendling mellan kommuner

Idag finns bättre möjligheter att anpassa sina arbetstider då många kan arbeta hemifrån. Brist i kompetensförsörjningen medför att det bli allt vanligare att kommuner samarbetar genom att tjänstepersoner tar på sig uppdrag i andra kommuner. Bland dem som ansöker om jobb i kommunen finns förväntningar att kunna bo i annan kommun och arbeta på distans på heltid, deltid eller veckopendla.

Storumans kommun har gått in i ett gymnasieförbund med Vilhelmina som medför att elever pendlar mellan kommunerna. I framtiden kan det komma att krävas mer samarbeten mellan kommuner för att kunna erbjuda gymnasiestudier till elever inom rimliga avstånd. Därmed bör det finnas möjlighet för elever att pendla till och från de kommuner där det finns gymnasieskolor. Gymnasieskolors start- och sluttider bör harmoniseras så att arbetspendling och elevpendling kan ske med samma turer i möjligaste mån.

Storumans kommun jobbar mot att skapa möjligheter och förutsättningar utifrån de behov som finns hos befolkningen och den tekniska utvecklingen.

3.4 Strategi för laddinfrastruktur i Storumans kommun – 2030

År 2030 karaktäriseras Storumans kommun av ett tydligt fokus på möjligheter till fossilfria transporter. Kommunen tagit fram en strategi för att vara en del av omställningen till hållbara transporter.

I strategins mål uttrycks bland annat att:

- Det finns en väl utbyggd, integrerad laddinfrastruktur med minst 15 publika laddplatser som möter efterfrågan från elbilarna i kommunen.
- 5 av de publika laddplatserna är snabbladdare, 43KW eller mer.
- Det ska aldrig vara längre än 80 km mellan laddplatserna.

4. Åtgärder:

4.1 Åtgärder trafikutbud

Storumans kommuns trafik justeras utifrån resandeunderlag i samband med upphandlingar samt om det uppkommer behov under pågående avtalsperiod. Resandeunderlaget (exklusive grundskoleelever) minskar i inomkommunal trafik och detta medför att kommunen därmed upphandlar trafiken som särskild skolskjuts i många områden.

4.2 Åtgärder infrastruktur

- Barns skolvägar ses över vare år i samband med trafikantveckan och även i planerade åtgärdsvalsstudier. Brister som kartläggs skickas in till Länstransportplaneupprättaren för att finansieras och genomföras i konkurrens med andra objekt i länet.
- Det har upprättats en bristlista för hållplatser av Länstrafiken tillsammans med Storumans kommun och informationen i listan delas med Trafikverket. Listan uppdateras regelbundet allteftersom brister rapporteras in eller uppdragas.
- Behov av fler hållplatser och busskurer finns längs väg E12 och E45 i båda riktningarna i Forsvik, Nysele, Barsele, Åskilje, Skarvsjöby, Sördal, Blaiken, Strömsund, korsning till Mattaberg, Ankarsund, Tärnaby samt Hemavan. Samtliga är inrapporterade till bristlistan för hållplatser.
- Tärnaby saknar en säker gång- och cykelväg genom byn, bristen är inrapporterad till Trafikverket och åtgärdsvalsstudie finns sedan 2016.
- I Tärnaby finns behov av gång och cykelanslutningar till busstationen samt ett färdigställande av hållplatsen vid Statoil/parkeringar vid Skytteanska skolan.
- Anslutande GC-väg till resecentrum i Storumans tätort, miljö- och trafiksäkerhetsåtgärder i samband med planerad upprustning av Storumans centrum samt gång- och cykelväg i Storumans tätort längs Stationsgatan etapp 1 och 2 har fått delfinansiering via Länstransportplanen.
- Resecentrum i Hemavan finns som objekt i länstransportplanen.

4.3 Åtgärder samordning med övrig samhällsplanering och andra aktörer

Storumans kommun jobbar för att skapa förutsättningar för de som bor i kommunen eller för dem som är på genomresa, att använda förnyelsebara bränslen som exempelvis HVO eller fordonsladdning. Genom till exempel avtal med entreprenörer kan kommunen bidra till mål 13 genom att ställa krav på vilket bränsle eller miljöklassning som ska användas.

4.4 Önskemål om åtgärder rörande stomlinjenätet

Stomlinjetrafiken är upphandlad både på E45 och E12 och tågtrafik finns på sträckan Umeå-Lycksele. Vissa justeringar kan genomföras vid tidtabellskifte i buss- och tågtrafiken.

Storumans kommun har lyft fram vissa frågor i stomlinjetrafiken som särskilt betydelsefulla;

- Anslutningstider till/från Umeå för arbetsresor, konferenser, möten, studier och besök på sjukhuset.
- Bättre möjligheter för arbetspendlare att kunna ta sig till/från Tärnaby inom ordinarie arbetstider, vardagar 8-17.
- Rimliga anslutningstider mellan buss och tåg för att uppmuntra till mer hållbara transporter.
- Snabba upp den långväga trafiken längs linje 31 för besöksnäringen. Exempelvis genom Expressbuss Umeå – Hemavan på fredagar och söndagar.
- Önskemål om samordning av stomlinjetrafiken sommartid gentemot Inlandsbanans tågtider, framför allt gentemot besöksnäringen.
- Bokning av platsbiljett i stomlinjetrafiken.
- Strategisk analys av hur en färdigställd storflygplats i Norge skapar nya behov, möjligheter och förutsättningar för kollektivtrafik över landsgräns.
- Dagliga resmöjligheter mellan Tärnaby – Mo i Rana.
- Att resenärsperspektivet lyfts i samband med planering av tidtabeller. Resenärerna ska inte behöva få längre resor än nödvändigt.
- Regiontrafik mellan Storuman och Vilhelmina som är anpassad för arbetspendlande och gymnasieelever.
- Analysera den regiontrafik som finns från angränsande kommuner till Storuman utifrån arbets- och elevpendling. Undersöka om behovet för arbets- och elevpendling har förändrats efter pandemin och teknikens utveckling.

**Storumans
kommun**

5. Referenser

Översiktsplan för Storumans kommun 2011

Strategi för laddinfrastruktur i Storumans kommun - 2030

Strategisk plan 2024–2027